

Pranto por Federico García Lorca

Xaquín Facal

(a Luciano Rodríguez)

NOTA DA REDACCIÓN

Por un accidente informático, a nota “Pranto por Federico García Lorca” e a partitura de Xaquín Facal que deberían acompañar o traballo do profesor Luciano Rodríguez publicado no *Boletín Galego de Literatura* (nº 25, 1º Semestre de 2001), baixo o título “Federico García Lorca e Aquilino Iglesia Alvariño” quedaron sen imprimir no seu momento. Ao tempo que pedimos desculpas por esta incidencia, reproducimos agora estes interesantes documentos que debían complementar necesariamente o artigo do profesor coruñés.

171

A modo de xustificación

Hai anos que veño elaborando música sobre melodías recollidas nos cacioneiros galegos (Bal y Gay, Castro Sampedro, etc.). Xa dende o comezo chamáronme a atención dúas cuestións: a profunda forza emocional que teñen estas melodías, sobre todo os alalás, e a semellanza que presentaban algunhas delas con formas que eu intuitivamente asociaba con flamenco. Penso que por debaixo da aparente diversidade que poida afastar a galegos e andaluces únenos unha maneira profunda de sentir, que eles reflicten no “cante jondo” e que no noso caso abrolla nos cantos ancestrais. Recordo que, nos meus anos de estudante da Universidade de Santiago, oínlle contar unha vez a Enrique Moreno Báez que en certa ocasión, falando con Federico García Lorca, preguntáralle ao poeta qué significaba para el o “cante jondo”. Federico contestoulle que era algo moi profundo, que non podía explicarse con palabras.

Creo que “Pranto por Federico García Lorca”, de Aquilino Iglesia Alvariño, que Luciano Rodríguez me propuxo musicar, encerra en si mesmo algo de música galega e algo de música andaluza. Eu limiteime a lelo a poñelo en papel pautado. Estoulle moi agradecido a Luciano pola súa invitación ao musicar.

Xaquín Facal

A Coruña, 13 de outubro de 1998.

PRANTO POR FEDERICO GARCÍA LORCA

Aquilino Iglesia Alvariño

¡Ai, cana de son no aire crebada
coma un pé de millo na esfarna!
¡Ai calandra de lume na mañá garrida
cun leopardo polo teu canto arriba!
¡Ai, reiseñor da morte a tiro fixo
e o corazón de musgo verdecido!
¡Ai cabaleiro de amargue alborada
cunha dama sen ollos ás ancas!
¡Ai cabaleiro da dama sen ollos,
sombra amigo na quintana dos mortos!

Pranto por Federico García Lorca

(a Luciano Rodríguez)

Música: Xaquín Facal
Letra: Aquilino Iglesia Alvariño

M. M. ♩ = 50

Musical score for Soprano (muller primeira), Alto (muller segunda), Tenor (cantaor flamenco), Guitarra, Violoncello, and Contrabaixo. The score is in 6/8 time and includes dynamic markings such as *mf* and *mp*.

174

Musical score for Soprano (S.), Alto (A.), Guitarra (Gu.), and Violoncello (Vc.). It includes a *Rit.* marking and dynamic markings such as *p*, *mf*, and *f*. The lyrics are: "Ai - ca - na de son no ai - re - cre - ha - da".

Musical score for Soprano (S.), Alto (A.), and Violoncello (Vc.). It includes dynamic markings such as *mf* and *cresc.*. The lyrics are: "co ma un pe de mi - llo na es far - nal | Ai ca - lan - dra de lu - me na ma - ña ga - rri - da cun le - o - par - do".

37

S. *mf* ¡Ai, ca - na de son no ai - re cre - ba - da

A. *mf* ¡Ai, ca - na de son no ai - re cre - ba - da

T. *cresc.* *f* *mf* cun le - o - par - do po - lo teu can - to a rri - ba! ¡Ai, rei - se -

Gu. *cresc.* *f* *mf*

Vc. *mf*

Cb. *cresc.* *f* *mf* Pizz.

43

T. *cresc.* - fior da mor - te a ti - ro fi - xo e o co - ra - zón de

Gu. *cresc.*

Vc. *mf*

Cb. *cresc.*

48

T. *f* *mf* mus - go ver - de ci - do! ¡Ai ca - ba - lei - ro da a - mar gue al - bo ra - da cun - ha

Gu. *f* *mf*

Vc. *f* *mf*

Cb. *f* *mf*

22 *f* *p* Rit. A tpo.

S. po-lo teu can-to a rri - ba! ¡Ai. ca-na de son no ai - re cre-ba da!

A. po-lo teu can-to a rri - ba! ¡Ai. ca-na de son no ai - re cre-ba da!

T. *mf* ¡Ai. ca - na de

Gu. *p* *mf*

Vc. *f* *p*

Cb. *f* *p* *mf* Pizz.

28

T. son no ai - re cre ba - da co - ma un pe de mi - llo na es -

Gu.

Cb.

32 *cresc.* *f* *mf*

T. far - na! ¡Ai ca - lan - dra de lu - me na ma - ñá ga - rri - da

Gu. *cresc.* *mf*

Vc. *mf* *f* *mf*

Cb. *cresc.* *f* *mf*

53

S. *f* ¡Ai ca-ba lei-ro da a mar-gue al-bo ra-da *mf* cun-ha da-ma sen o-llos ás

A. *f* ¡Ai ca-ba lei-ro de a mar-gue al-bo ra-da *mf* cun-ha da-ma sen o-llos ás

T. *f* da-ma sen o-llos ás an-cas!

Gu. *mf* *f* *mf*

Vc. *f* *mf* *cresc.*

Cb. *f*

58

S. an-cas _____ *f* ¡Ai ca-na de son no

A. an-cas _____ *f* ¡Ai ca-na de son no

T. *mf* ¡Ai ca-ba lei-ro da da-ma sen o-llos. *mf* som-bra a *cresc.* mi-ga na quin-tan-na dos *f* mor-tos

Gu. *mf* *cresc.* *f*

Vc. *f* *Pizz.* *f*

Cb. *mf* *cresc.* *f*

S. ai-re cre-ba-da co-ma un pe-de mi-llo na es far-na! *p* ¡Ai ca-lan-dra de lu-me na ma-ñá ga-ri-da *mf* cun le-o-par-úo *cresc.*

A. ai-re cre-ba-da co-ma un pe-de mi-llo na es far-na! *p* ¡Ai ca-lan-dra de lu-me na ma-ñá ga-ri-da *mf* cun le-o-par-úo *cresc.*

Vc. *p* *mf* *cresc.*

Rit. ----- Adagio (M. M. $\text{♩} = 60$)

71

f *mf*

S. po-lo teu can to a rri - ba! ;Ai. ca-na de son no ai - re cre - ba - da!

A. po-lo teu can to a rri - ba! ;Ai. ca-na de son no ai - re cre - ba - da!

Gu. *mf dolce*

Vc. *f* *mf* *mf con sentimento*

Cb. *mf* Pizz.

78

Gu. *p* *mf* *cresc.* *f*

Vc. *p* *mf* *cresc.* *f*

Cb. *p* *mf* *cresc.* *f*

Moderato ($\text{♩} = 50$) Rit.

85

f *mf* *p*

S. ;Ai ca - ba - lei - ro da da - ma sen o - llos. som - bra a - mi - ga na quin - ta - na dos mor - tos!

A. ;Ai ca - ba - lei - ro da da - ma sen o - llos. som - bra a - mi - ga na quin - ta - na dos mor - tos!

Vc. *mf* *p*

Cb. *mf* *p*